

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής των κρατών μελών για την απασχόληση το 2002

(2002/C 75 E/01)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

COM(2001) 511 τελικό — 2001/0208(CNS)

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 13 Σεπτεμβρίου 2001)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινοτήτας, και ιδίως το άρθρο 128 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής για την απασχόληση,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Η διαδικασία του Λουξεμβούργου, η οποία βασίζεται στην εφαρμογή της συντονισμένης ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, δρομολογήθηκε κατά την έκτακτη σύνοδο για την απασχόληση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 20ής και 21ης Νοεμβρίου 1997. Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση για το έτος 1998 ⁽¹⁾, έχει δρομολογήσει μια διαδικασία μεγάλης προβολής, ισχυρής πολιτικής δέσμευσης και ευρείας αποδοχής από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας στις 23 και 24 Μαρτίου 2000 καθόρισε ένα νέο στρατηγικό στόχο για να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης, ανά την υφήλιο ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή. Η επίτευξη αυτού του στόχου θα βοηθήσει την Ένωση να επανακτήσει τις προϋποθέσεις της πλήρους απασχόλησης.
- (3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας στις 7, 8 και 9 Δεκεμβρίου 2000 ενέκρινε την ευρωπαϊκή κοινωνική ατζέντα στην οποία αναφέρεται ότι η επάνοδος στην πλήρη απασχόληση συνεπάγεται φιλόδοξες πολιτικές όσον αφορά την αύξηση του ποσοστού δραστηριότητας, τη μείωση των περιφερειακών διαφοροποιήσεων, τη μείωση των ανισοτήτων, και τη βελτίωση της ποιότητας της απασχόλησης.
- (4) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης στις 23 και 24 Μαρτίου 2001 συμφώνησε να συμπληρώσει τους στόχους

της Λισσαβώνας για την επίτευξη των ποσοστών απασχόλησης έως το 2010 με ενδιάμεσους στόχους για τα ποσοστά απασχόλησης έως το 2005 και ένα νέο στόχο για το 2010 για την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των πλέον ηλικιωμένων ανδρών και γυναικών.

- (5) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης συμφώνησε επίσης ότι η επανάκτηση της πλήρους απασχόλησης σημαίνει επιδίωξη όχι μόνο περισσότερων, αλλά και καλύτερων θέσεων εργασίας και ότι για το σκοπό αυτό πρέπει να καθοριστούν κοινές προσεγγίσεις για τη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας εργασίας, η οποία θα πρέπει να αποτελέσει γενικό στόχο στις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης συμφώνησε περαιτέρω ότι ο εκσυγχρονισμός των αγορών εργασίας και η κινητικότητα στον εργασιακό τομέα πρέπει να ενθαρρυνθούν προκειμένου να επιτυγχάνεται μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα στην αλλαγή με την κατάργηση των υφιστάμενων φραγμών.
- (7) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ στις 15 και 16 Ιουνίου 2001 αναγνώρισε ότι ο θεμελιώδης στόχος της συνθήκης για αειφόρο ανάπτυξη συνεπάγεται το συνδυασμό αλληλοενισχυόμενων οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών πολιτικών και κάλεσε τα κράτη μέλη να χαράξουν εθνικές στρατηγικές για την αειφόρο ανάπτυξη. Οι στρατηγικές αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν την προώθηση της απασχόλησης στον τομέα του περιβάλλοντος.
- (8) Κατά την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν την επίτευξη υψηλού βαθμού συνοχής με τις άλλες δύο προτεραιότητες που ετέθησαν από τη σύνοδο κορυφής της Λισσαβώνας, τον εκσυγχρονισμό της κοινωνικής προστασίας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης εξασφαλίζοντας παράλληλα την προϋπόθεση ότι η εργασία συμφέρει και ότι είναι εξασφαλισμένη η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του συστήματος κοινωνικής προστασίας.
- (9) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας τόνισε την ανάγκη τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να προσαρμοστούν τόσο στις απαιτήσεις της κοινωνίας της γνώσης όσο και στην ανάγκη για καλύτερο επίπεδο και ποιότητα απασχόλησης και κάλεσε τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να επιδιώξουν την ουσιαστική ετήσια αύξηση των κατά κεφαλή επενδύσεων σε ανθρώπινο δυναμικό. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους προς την κατεύθυνση της χρήσης της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για τη μάθηση.

(¹) ΕΕ C 30 της 28.1.1998, σ. 1.

- (10) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σάντα Μαρία ντα Φείρα στις 19 και 20 Ιουνίου 2000, κάλεσε τους κοινωνικούς εταίρους να διαδραματίσουν σημαντικότερο ρόλο στον προσδιορισμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση που εξαρτώνται από αυτούς, συγκεντρώνοντας ιδιαίτερα την προσοχή τους στον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης της εργασίας, στη διά βίου μάθηση και στην αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, ιδίως για τις γυναίκες.
- (11) Η απόφαση του Συμβουλίου της 19 Ιανουαρίου 2001 περί των κατευθυντήριων γραμμών της πολιτικής για την απασχόληση των κρατών μελών για το 2001 ⁽¹⁾ εκφράζει τα νέα πολιτικά μηνύματα που επικυρώθηκαν στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια της Λισσαβώνας και της Σάντα Μαρία ντα Φείρα.
- (12) Στην κοινή έκθεση για την απασχόληση του 2001, που εκπονήθηκε από το Συμβούλιο και την Επιτροπή, περιγράφεται η κατάσταση της απασχόλησης στην Κοινότητα και εξετάζεται η δράση που ανέλαβαν τα κράτη μέλη για την υλοποίηση της πολιτικής τους για την απασχόληση σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές 2001 και τη σύσταση του Συμβουλίου της 19ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των πολιτικών για την απασχόληση στα κράτη μέλη ⁽²⁾.
- (13) Θα πρέπει να εξασφαλισθούν η συνεκτικότητα και η συνέργια μεταξύ των κατευθυντήριων γραμμών απασχόλησης και των γενικών προσανατολισμών οικονομικής πολιτικής.
- (14) Η γνώμη της επιτροπής για την απασχόληση εκπονήθηκε από κοινού με την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής.
- (15) Στις [...] το Συμβούλιο ενέκρινε και άλλη σύσταση σχετικά με την εφαρμογή των πολιτικών για την απασχόληση στα κράτη μέλη.
- (16) Η υλοποίηση των κατευθυντήριων γραμμών είναι δυνατόν να ποικίλει ανάλογα με τη φύση τους, τους αποδέκτες τους και τις ιδιαιτερότητες στα κράτη μέλη. Οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να σέβονται την αρχή της επικουρικότητας καθώς και τις αρμοδιότητες των κρατών μελών σε θέματα απασχόλησης.
- (17) Κατά την υλοποίηση των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, τα κράτη μέλη, θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες, σεβόμενα, συγχρόνως, απολύτως τους εθνικούς στόχους και την αρχή της ίσης μεταχείρισης.
- (18) Προκειμένου να είναι αποτελεσματική η διαδικασία του Λουξεμβούργου, η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών αντικατοπτρίζεται επίσης, μεταξύ άλλων, και σε δημοσιονομική διάταξη. Για το σκοπό αυτό, οι εθνικές εκθέσεις θα πρέπει, εφόσον είναι σκόπιμο, να συμπεριλαμβάνουν και πληροφορίες σχετικά με τον προϋπολογισμό, ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου που έχει σημειώσει κάθε κράτος μέλος στην εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών, λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπό τους και τη σχέση κόστους αποτελεσματικότητας.
- (19) Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η εταιρική σχέση σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών εταίρων, των περιφερειακών και τοπικών αρχών και των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, ούτως ώστε να είναι σε θέση να συμβάλλουν, στους αντίστοιχους τομείς των αρμοδιοτήτων τους, στην προαγωγή ενός υψηλού επιπέδου απασχόλησης.
- (20) Θα πρέπει να παγιωθούν και να αναπτυχθούν περαιτέρω συγκριτικοί δείκτες, ούτως ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση της εφαρμογής και των επιπτώσεων των επισυναπτόμενων κατευθυντήριων γραμμών και η εξειδίκευση των στόχων που περιλαμβάνουν και να διευκολυνθεί ο εντοπισμός και η ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών.
- (21) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειές τους για να συμπεριληφθεί και να προβληθεί η διάσταση της ισότητας των φύλων σε όλους τους άξονες.
- (22) Η ποιότητα στην εργασία είναι ένας σημαντικός στόχος της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Περιλαμβάνει τόσο τα χαρακτηριστικά της θέσης εργασίας όσο και το ευρύτερο πλαίσιο της αγοράς εργασίας και πρέπει να προωθηθεί μέσω ενεργειών στα πλαίσια όλων των αξόνων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο μόνο

Εγκρίνονται οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής απασχόλησης των κρατών μελών για το 2002, οι οποίες επισυνάπτονται ως παράρτημα. Οι κατευθυντήριες γραμμές συνεκτιμούνται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της οικείας πολιτικής για την απασχόληση.

⁽¹⁾ ΕΕ L 22 της 24.1.2001 σ. 18.

⁽²⁾ ΕΕ L 52 της 25.2.2000, σ. 22.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ 2002

Οριζόντιοι στόχοι — Δημιουργία των προϋποθέσεων πλήρους απασχόλησης στην κοινωνία της γνώσης

Η προσεκτική οικοδόμηση, κατά την τελευταία δεκαετία, ενός μακροοικονομικού πλαισίου για σταθερότητα και οικονομική μεγέθυνση σε συνδυασμό με τις συνεπείς προσπάθειες για τη μεταρρύθμιση των αγορών εργασίας, κεφαλαίων, αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και η βελτίωση της κατάστασης της αγοράς εργασίας κατά τα τελευταία έτη, είχε ως αποτέλεσμα την προσέγγιση ορισμένων θεμελιωδών στόχων της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Για το λόγο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ασπάστηκε την πλήρη απασχόληση ως πρωταρχικό στόχο της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση της ΕΕ και δέσμευσε τα κράτη μέλη να επιτύχουν το στρατηγικό αυτό στόχο για να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης, ανά την υφήλιο ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.

Η επίτευξη των στόχων αυτών απαιτεί ταυτόχρονες προσπάθειες τόσο από την Κοινότητα όσο και από τα κράτη μέλη. Απαιτεί επίσης τη συνεχή εφαρμογή μιας πλήρους δέσμης πολιτικών που στοχεύει στην οικονομική μεγέθυνση και στη μακροοικονομική σταθερότητα, στις περαιτέρω διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας, στην καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα και στο ενεργητικό κράτος πρόνοιας που προωθεί την ανάπτυξη, τη συμμετοχή, την ένταξη και την αλληλεγγύη του ανθρώπινου δυναμικού. Η περαιτέρω πρόοδος, ωστόσο, δεν είναι αυτονόητη και απαιτεί ενισχυμένες προσπάθειες ενόψει της λιγότερο ευνοϊκής προοπτικής στον τομέα της οικονομίας και της απασχόλησης.

Η προετοιμασία της μετάβασης στην οικονομία της γνώσης, η αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας, ο εκσυγχρονισμός του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου μέσω της επένδυσης στο ανθρώπινο δυναμικό και της καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού και της προώθησης των ίσων ευκαιριών αποτελούν θεμελιώδεις προκλήσεις για τη διαδικασία του Λουξεμβούργου. Για να επιτευχθεί ο στόχος της πλήρους απασχόλησης που καθορίστηκε στη Λισσαβόνα, τα κράτη μέλη πρέπει να εντάξουν τα μέτρα τους για την υλοποίηση των κατευθυντήριων γραμμών στο πλαίσιο των τεσσάρων αξόνων σε μια συνεκτική γενική στρατηγική με τους ακόλουθους οριζόντιους στόχους:

A. Βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης και παροχή κατάλληλων κινήτρων για όλους όσους επιθυμούν να αναλάβουν μια αμειβόμενη απασχόληση με στόχο την πλήρη απασχόληση, αναγνωρίζοντας ότι το σημείο αφετηρίας διαφέρει ανάλογα με τα κράτη μέλη και ότι η πλήρης απασχόληση αποτελεί στόχο της συνολικής εθνικής οικονομικής πολιτικής. Για το σκοπό αυτό τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίσουν εθνικούς στόχους για την αύξηση του ποσοστού απασχόλησης έτσι ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη των γενικών ευρωπαϊκών στόχων, που είναι:

- επίτευξη, έως τον Ιανουάριο του 2005, συνολικού ποσοστού απασχόλησης ύψους 67 % και ποσοστού απασχόλησης ύψους 57 % για τις γυναίκες·
- επίτευξη, έως το 2010, συνολικού ποσοστού απασχόλησης ύψους 70 % και ποσοστού απασχόλησης ύψους 60 % για τις γυναίκες·
- επίτευξη, έως το 2010, ποσοστού απασχόλησης των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας (55-64) ύψους 50 %.

B. Προκειμένου να αυξήσουν τα ποσοστά απασχόλησης, την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και τη λειτουργία της αγοράς εργασίας, τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν ότι οι πολιτικές στο πλαίσιο των τεσσάρων αξόνων συμβάλλουν στην ανύψωση της ποιότητας στην εργασία. Οι ενέργειες αυτές πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τόσο τα χαρακτηριστικά της θέσης εργασίας (όπως η ουσιαστική ποιότητα της θέσης εργασίας, οι δεξιότητες, η διά βίου μάθηση και η εξέλιξη της σταδιοδρομίας) όσο και το ευρύτερο πλαίσιο της αγοράς εργασίας, περιλαμβάνοντας την ισότητα των φύλων, την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, την ευελιξία και την ασφάλεια, την ένταξη και την πρόσβαση στην αγοράς εργασίας, την οργάνωση της εργασίας και το συνδυασμό επαγγελματικού και οικογενειακού βίου, τον κοινωνικό διάλογο και τη συμμετοχή των εργαζομένων, την ποικιλομορφία και τη μη διεξαγωγή διακρίσεων και τη συνολική απόδοση της εργασίας και την παραγωγικότητα.

Γ. Τα κράτη μέλη πρέπει να αναπτύξουν περιεκτικές και συνεκτικές στρατηγικές για τη διά βίου μάθηση έτσι ώστε να βοηθήσουν τους ανθρώπους στην απόκτηση και ενημέρωση των δεξιοτήτων που χρειάζονται για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών αλλαγών καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Οι στρατηγικές θα πρέπει ιδιαίτερα να καλύψουν την ανάπτυξη συστημάτων αρχικής, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης για τους νέους και ενηλίκους έτσι ώστε να βελτιωθεί η απασχολησιμότητα, η προσαρμοστικότητα και οι δεξιότητές τους, καθώς και η συμμετοχή τους στην κοινωνία της γνώσης. Οι στρατηγικές αυτές θα πρέπει να συνδέουν την κοινή ευθύνη των δημοσίων αρχών, των επιχειρήσεων, των κοινωνικών εταίρων και των ατόμων με την αντίστοιχη συνεισφορά της κοινωνίας των πολιτών για να συμβάλλουν στην υλοποίηση της κοινωνίας της γνώσης. Στο πλαίσιο αυτό, οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να διαπραγματευτούν και να συμφωνήσουν μέτρα για τη βελτίωση της περαιτέρω εκπαίδευσης και της κατάρτισης των ενηλίκων, ώστε να ενισχυθεί η προσαρμοστικότητα των εργαζομένων και η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Προς το σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν εθνικούς στόχους για την αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο δυναμικό καθώς και για τη συμμετοχή στην περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση (τυπική ή άτυπη) και να παρακολουθούν τακτικά την πρόοδο ως προς την επίτευξη των στόχων αυτών.

Δ. Τα κράτη μέλη πρέπει να αναπτύξουν πλήρη εταιρική σχέση με τους κοινωνικούς εταίρους για την εφαρμογή, την παρακολούθηση και τη συνέχεια της στρατηγικής για την απασχόληση. Οι κοινωνικοί εταίροι σε όλα τα επίπεδα καλούνται να επιταχύνουν τις ενέργειές τους για την υποστήριξη της διαδικασίας του Λουξεμβούργου. Εντός του γενικού πλαισίου και των στόχων που καθορίζονται από τις κατευθυντήριες γραμμές, οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να αναπτύξουν, σύμφωνα με τις εθνικές τους παραδόσεις και πρακτικές, τις δικές τους διαδικασίες υλοποίησης των κατευθυντήριων γραμμών για τις οποίες φέρουν την κύρια ευθύνη, να εντοπίσουν τα θέματα που θα αποτελέσουν τη βάση των διαπραγματεύσεων και να υποβάλλουν τακτικές εκθέσεις προόδου στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων δράσης, εφόσον αυτό είναι επιθυμητό, καθώς και τον αντίκτυπο των ενεργειών τους στη λειτουργία της αγοράς απασχόλησης και εργασίας. Οι κοινωνικοί εταίροι σε ευρωπαϊκό επίπεδο καλούνται να καθορίσουν τη δική τους συμβολή και να παρακολουθούν, να ενθαρρύνουν και να υποστηρίζουν τις προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο.

Ε. Κατά τη μετατροπή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση σε εθνικές πολιτικές, τα κράτη μέλη οφείλουν να δίδουν προσοχή στους τέσσερις άξονες και στους οριζόντιους στόχους καθορίζοντας τις προτεραιότητες τους με ισορροπημένο τρόπο, έτσι ώστε να σέβονται τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα και την ισοτιμία των κατευθυντήριων γραμμών. Με τα Εθνικά Σχέδια Δράσης θα αναπτυχθεί η στρατηγική για την απασχόληση (βασισμένη σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ισοτιμία των φύλων) που θα περιλαμβάνει τον εντοπισμό συνδυασμένης πολιτικής με βάση τους τέσσερις άξονες και τους οριζόντιους στόχους, η οποία θα πρέπει να διευκρινίζει πως διαρθρώνονται οι πολιτικές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο των διαφόρων κατευθυντήριων γραμμών για να επιτευχθούν οι μακροπρόθεσμοι στόχοι. Κατά την υλοποίηση της στρατηγικής, οι πολιτικές και οι στόχοι θα διαφοροποιούνται, ανάλογα με την περιφερειακή διάσταση και τις περιφερειακές διαφορές, ενώ παράλληλα θα είναι απολύτως σεβαστή η επίτευξη των εθνικών στόχων και η αρχή της ίσης μεταχείρισης. Επίσης, χωρίς να θίγεται το γενικό πλαίσιο, θα ήταν σκόπιμο τα κράτη μέλη να επικεντρώνουν, ιδιαίτερα, την προσοχή τους σε ορισμένες διαστάσεις της στρατηγικής προκειμένου να ανταποκρίνονται στις ειδικότερες ανάγκες των οικείων αγορών εργασίας.

ΣΤ. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να υποστηρίζουν την ανάπτυξη κοινών δεικτών έτσι ώστε να αξιολογείται δεόντως η πρόοδος στα πλαίσια και των τεσσάρων αξόνων, συμπεριλαμβανομένης και της διάστασης της ποιότητας στην εργασία και να ενισχύεται ο καθορισμός συγκριτικών στοιχείων και ο εντοπισμός των ορθών πρακτικών. Οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να αναπτύξουν κατάλληλους δείκτες και συγκριτικά στοιχεία και βοηθητικές βάσεις στατιστικών στοιχείων για να μετράται η πρόοδος των ενεργειών για τις οποίες είναι υπεύθυνοι. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη πρέπει να αξιολογήσουν και να υποβάλουν έκθεση σχετικά με την αποτελεσματικότητα των πολιτικών τους μέτρων όσον αφορά τον αντίκτυπό τους στην απόδοση της αγοράς εργασίας.

I. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

Αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας

Προκειμένου να μεταβληθεί η τάση που χαρακτηρίζει την ανεργία των νέων και τη μακροχρόνια ανεργία, τα κράτη μέλη θα εντείνουν τις προσπάθειες ανάπτυξης προληπτικών στρατηγικών και στρατηγικών με άξονα την απασχολησιμότητα, στηριζόμενα στον έγκαιρο προσδιορισμό των επιμέρους αναγκών. Εντός ενός έτους -αν και αυτή η χρονική περίοδος μπορεί να παραταθεί στα κράτη μέλη με ιδιαίτερα υψηλή ανεργία- αλλά, με την επιφύλαξη της αναθεώρησης των κατευθυντήριων γραμμών που θα πραγματοποιηθεί το 2002, τα κράτη μέλη θα εξασφαλίσουν ότι:

1. Προσφέρεται σε κάθε άνεργο η δυνατότητα νέας αρχής πριν από τη πάροδο έξι μηνών ανεργίας, αν πρόκειται για νέους, και δώδεκα μηνών ανεργίας, αν πρόκειται για ενήλικες, με τη μορφή κατάρτισης, επανεκπαίδευσης, εξάσκησης στην εργασία, θέσης εργασίας, ή άλλων μέτρων απασχόλησης στην οποία γενικότερα συμπεριλαμβάνονται συνοδευτικά ατομικά μέτρα επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικά μέτρα για την αποτελεσματική ένταξη στην αγορά εργασίας.

Αυτά τα προληπτικά μέτρα για την απασχόληση θα πρέπει να συνδυάζονται με μέτρα για τη μείωση του αριθμού των μακροχρόνια ανέργων προωθώντας την επανένταξή τους στην εργασία.

Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν τον εκσυγχρονισμό των δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης, συγκεκριμένα παρακολουθώντας την πρόοδο, θέτοντας σαφείς προθεσμίες και μεριμνώντας για την κατάλληλη επανεκπαίδευση του προσωπικού τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη συνεργασία με άλλους φορείς παροχής υπηρεσιών έτσι ώστε η στρατηγική για την πρόληψη και την ενεργοποίηση να καταστεί πιο αποτελεσματική.

Μια πιο φιλική προσέγγιση στην απασχόληση: συστήματα παροχών, φόρων και κατάρτισης

Τα συστήματα παροχών, φόρων και κατάρτισης -όπου ενδείκνυται- πρέπει να αναθεωρηθούν και να προσαρμοστούν για να υποστηρίζουν ενεργά την απασχολησιμότητα των ανέργων. Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρχει η δέουσα αλληλεπίδραση μεταξύ των συστημάτων αυτών για να ενθαρρυνθεί η επιστροφή στην αγορά εργασίας των αέργων που επιθυμούν και μπορούν να εργασθούν. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στα κίνητρα για ανέργους ή αέργους ώστε να αναζητήσουν και να αναλάβουν μια εργασία, καθώς και στα μέτρα για την αναβάθμιση των ικανοτήτων τους και για τη βελτίωση των ευκαιριών εξεύρεσης εργασίας, ιδίως για αυτούς που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες.

2. Κάθε κράτος μέλος:

- αναθεωρεί και, όπου ενδείκνυται, μεταρρυθμίζει το σύστημα παροχών και φόρων για να μειώσει τις «παγίδες της φτώχειας» και να παράσχει κίνητρα για ανέργους και αέργους έτσι ώστε να αναζητήσουν και να αναλάβουν εργασία, ή λαμβάνει μέτρα για να ενισχύσει την απασχολησιμότητά τους ή για να ενθαρρύνει τους εργοδότες να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας,
- επιδιώκει να αυξήσει σημαντικά την αναλογία των ανέργων και των αέργων που επωφελούνται από ενεργητικά μέτρα για να βελτιώσουν την απασχολησιμότητά τους με στόχο την αποτελεσματική τους ένταξη στην αγορά εργασίας και βελτιώνει τα αποτελέσματα, την απόδοση και τη σχέση αποτελεσματικότητας-κόστους των μέτρων αυτών,
- προωθεί μέτρα για τους ανέργους και τους αέργους με στόχο να αποκτήσουν ή να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους, συμπεριλαμβανομένων και των γνώσεων τους στην τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών, διευκολύνοντας έτσι την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και μειώνοντας τις ελλείψεις στα επαγγελματικά προσόντα τους. Προς το σκοπό αυτό, κάθε κράτος μέλος θα καθορίσει ένα στόχο για ενεργητικά μέτρα εκπαίδευσης, κατάρτισης ή παρόμοια μέτρα που θα απευθύνονται στους ανέργους, με στόχο τη βαθμιαία επίτευξη του μέσου όρου των τριών πιο προηγμένων κρατών μελών και τουλάχιστον του 20 %.

Ανάπτυξη μιας πολιτικής για την παράταση του επαγγελματικού βίου

Απαιτούνται ριζικές αλλαγές στην κοινωνική στάση που επικρατεί απέναντι στους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς και η αναθεώρηση των συστημάτων φόρων-παροχών προκειμένου να επιτευχθεί η πλήρης απασχόληση, να εξασφαλιστεί ότι τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης θα είναι δίκαια και βιώσιμα σε μακροπρόθεσμη βάση και να γίνει η καλύτερη δυνατή χρήση της πείρας των εργαζομένων αυτών. Η προαγωγή της ποιότητας στην εργασία πρέπει επίσης να θεωρηθεί ως σημαντικός παράγοντας για τη διατήρηση των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας στο εργατικό δυναμικό.

3. Τα κράτη μέλη, εφόσον ενδείκνυται από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους, αναπτύσσουν συνεπώς πολιτικές για την παράταση του επαγγελματικού βίου με στόχο τη βελτίωση της ικανότητας των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και την παροχή κινήτρων σε αυτούς ώστε να παραμείνουν εργαζόμενοι για περισσότερο χρόνο, ιδίως με:

- τη λήψη θετικών μέτρων για τη διατήρηση της ικανότητας εργασίας και των δεξιοτήτων των ηλικιωμένων εργαζομένων, ιδίως σε μια αγορά εργασίας βασισμένη στη γνώση, μέσω ειδικότερα της επαρκούς πρόσβασης στην εκπαίδευση και κατάρτιση, την εισαγωγή ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένης, π.χ. και της εργασίας με μερική απασχόληση, εφόσον αποτελεί επιλογή των εργαζομένων και την ευαισθητοποίηση των εργοδοτών απέναντι στο δυναμικό που αποτελούν οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας και
- την αναθεώρηση των συστημάτων φόρων και παροχών προκειμένου να μειωθούν τα αντικίνητρα και να καταστεί ελκυστικότερο για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας να εξακολουθήσουν να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας.

Ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη νέα αγορά εργασίας στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης

Τα αποτελεσματικά και λειτουργικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας είναι σημαντικά για την ανάπτυξη της οικονομίας με βάση τη γνώση και για τη βελτίωση του επιπέδου και της ποιότητας της απασχόλησης. Είναι επίσης σημαντικά για την παροχή της διά βίου μάθησης, για την ομαλή μετάβαση από το σχολείο στην εργασία, αποτελούν τα θεμέλια για παραγωγικό ανθρώπινο δυναμικό με βασικές και ειδικές δεξιότητες και επιτρέπουν τη θετική προσαρμογή στις κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές. Η δημιουργία ενός απασχολήσιμου εργατικού δυναμικού απαιτεί την παροχή στους ανθρώπους της ικανότητας πρόσβασης και αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων που προσφέρει η κοινωνία με βάση τη γνώση, τη συμπλήρωση των κενών στις δεξιότητες και την πρόληψη της υποβάθμισης των δεξιοτήτων από την ανεργία, την αποχή και τον ισόβιο αποκλεισμό.

4. Τα κράτη μέλη καλούνται συνεπώς να βελτιώσουν την ποιότητα των συστημάτων τους εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και τα αντίστοιχα αναλυτικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων της παροχής κατάλληλης καθοδήγησης στα πλαίσια τόσο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης όσο και της δια βίου μάθησης, του εκσυγχρονισμού και της μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας των συστημάτων μαθητείας και ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης, και να προωθήσουν την ανάπτυξη των πολυκλαδικών τοπικών κέντρων μάθησης ώστε:

- να εφοδιάσουν τους νέους με τις βασικές δεξιότητες, που απαιτούνται στην αγορά εργασίας και χρειάζονται για τη διά βίου μάθηση,
- να μειώσουν τον αναλφαριθμητικό των νέων και των ενηλίκων και να μειώσουν σημαντικά τον αριθμό των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολικό σύστημα. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει επίσης να δίδεται στους νέους με μαθησιακές δυσκολίες και με εκπαιδευτικά προβλήματα. Τα κράτη μέλη αναπτύσσουν στο πλαίσιο αυτό μέτρα με στόχο να μειωθεί κατά το ήμισυ έως το 2010 ο αριθμός των νέων ηλικίας 18 έως 24 ετών με χαμηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που δεν συμμετέχουν σε περαιτέρω εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση,

- να διευκολύνουν την πρόσβαση των ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών με άτυπες συμβάσεις, στη διά βίου μάθηση, έτσι ώστε να αυξηθεί το ποσοστό συμμετοχής του ενεργού ενήλικου πληθυσμού (25-64 ετών) στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν σχετικούς στόχους.

Για να διευκολυνθεί η κινητικότητα και να ενθαρρυνθεί η διά βίου μάθηση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να βελτιώσουν την αναγνώριση των τίτλων, τις γνώσεις που αποκτήθηκαν και τις δεξιότητες.

5. Τα κράτη μέλη επιδιώκουν την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning) για όλους τους πολίτες. Ειδικότερα τα κράτη μέλη συνεχίζουν τις προσπάθειές τους για να εξασφαλίσουν την πρόσβαση όλων των σχολείων στο Διαδίκτυο και στα πολυμέσα έως το τέλος του 2002 και την κατάρτιση όλων των δασκάλων που απαιτούνται στη χρήση αυτών των τεχνολογιών για αποκτήσουν όλοι οι μαθητές ευρείες ψηφιακές γνώσεις.

Ενεργητικές πολιτικές για να μπορέσουν οι υπηρεσίες απασχόλησης να αντιμετωπίσουν την προσφορά εργασίας και για την πρόληψη και καταπολέμηση των εμφανιζόμενων «στενώσεων» στις νέες ευρωπαϊκές αγορές εργασίας.

Σε όλα τα κράτη μέλη η ανεργία και ο αποκλεισμός από την αγορά εργασίας συνυπάρχουν με την έλλειψη εργατικού δυναμικού σε ορισμένους τομείς, επαγγέλματα και περιφέρειες. Με τη βελτίωση της απασχόλησης και την επιτάχυνση της τεχνολογικής αλλαγής αυξάνονται οι στενώσεις αυτές. Η ανεπάρκεια των ενεργητικών πολιτικών για την πρόληψη και την καταπολέμηση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού βλάπτει την ανταγωνιστικότητα, αυξάνει τον πληθωρισμό και διατηρεί τη διαρθρωτική ανεργία σε υψηλά επίπεδα. Η κινητικότητα των εργαζομένων πρέπει να διευκολυνθεί και να ενθαρρυνθεί προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των ανοικτών και προσβάσιμων ευρωπαϊκών αγορών εργασίας.

6. Τα κράτη μέλη, μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους όπου ενδείκνυται, εντείνουν τις προσπάθειές τους για τον εντοπισμό και την πρόληψη των εμφανιζόμενων στενώσεων, ιδίως με:

- την ανάπτυξη των ικανοτήτων των υπηρεσιών απασχόλησης να αντιμετωπίσουν την προσφορά εργασίας,
- την ανάπτυξη πολιτικών για την πρόληψη των ελλείψεων δεξιοτήτων,
- την προώθηση της γεωγραφικής και της επαγγελματικής κινητικότητας,
- τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών εργασίας με τη βελτίωση των βάσεων δεδομένων για τις θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες μάθησης, οι οποίες θα πρέπει να διασυνδέονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με τη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφόρησης και με την πείρα που ήδη υπάρχει σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της κοινωνικής ένταξης με την πρόσβαση στην απασχόληση

Πολλές ομάδες και άτομα αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην απόκτηση των κατάλληλων δεξιοτήτων και στην πρόσβαση και παραμονή τους στην αγορά εργασίας. Έτσι ενδέχεται να αυξάνεται ο κίνδυνος αποκλεισμού. Απαιτείται μια συνεκτική δέσμη πολιτικών με στόχο την προώθηση της κοινωνικής ένταξης μέσω της υποστήριξης της ένταξης των μειονεκτούντων ομάδων και ατόμων στον κόσμο της εργασίας και της προώθησης της ποιότητας της απασχόλησής τους. Πρέπει να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις κατά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας, καθώς και στο πλαίσιο αυτής.

7. Κάθε κράτος μέλος:

- εντοπίζει και καταπολεμά όλες τις μορφές διακρίσεων κατά την πρόσβαση στην αγορά εργασίας καθώς και στην εκπαίδευση και στην επαγγελματική κατάρτιση,
- δημιουργεί διόδους με αποτελεσματικά προληπτικά μέτρα και μέτρα ενεργού πολιτικής, μέτρα για την προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας των ατόμων και ομάδων που βρίσκονται σε επισφαλή ή μειονεκτική θέση, έτσι ώστε να αποφευχθεί η περιθωριοποίηση, το φαινόμενο των «φτωχών εργαζόμενων» και ο αποκλεισμός,
- εφαρμόζει τα δέοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των εθνικών μειονοτήτων και των διακινούμενων εργαζομένων όσον αφορά την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και θέτει εθνικούς στόχους, εφόσον ενδείκνυται, για το σκοπό αυτό.

II. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διευκόλυνση της σύστασης και της διαχείρισης επιχειρήσεων

Η σύσταση νέων επιχειρήσεων γενικά και η συμβολή στην αύξηση του αριθμού των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) ειδικότερα, είναι σημαντική για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και για την επέκταση των ευκαιριών κατάρτισης για τους νέους. Αυτή η διαδικασία πρέπει να προωθηθεί με την ενθάρρυνση της ανάπτυξης του επιχειρηματικού πνεύματος τόσο σε όλη την κοινωνία όσο και στα εκπαιδευτικά αναλυτικά προγράμματα, με την παροχή σαφών, σταθερών και προβλέψιμων κανόνων και κανονισμών οι οποίοι θα βελτιώσουν τις συνθήκες για την ανάπτυξη των αγορών επιχειρηματικού κεφαλαίου και για την πρόσβαση σε αυτές τις αγορές. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να μειώσουν και να απλοποιήσουν τις διοικητικές και φορολογικές επιβαρύνσεις των ΜΜΕ. Αυτές οι πολιτικές πρέπει να ενισχύουν την πρόληψη της λαθραίας εργασίας.

8. Τα κράτη μέλη θα φροντίσουν ιδιαίτερα να μειωθούν σημαντικά τα γενικά έξοδα και οι διοικητικές επιβαρύνσεις για τις επιχειρήσεις, ειδικότερα κατά την ίδρυση μιας επιχείρησης και κατά την πρόσληψη πρόσθετων εργαζομένων. Επίσης, τα κράτη μέλη όταν συντάσσουν νέους κανονισμούς, θα πρέπει να αξιολογούν τον ενδεχόμενο αντίκτυπο τους στις διοικητικές αυτές επιβαρύνσεις και στα γενικά έξοδα των επιχειρήσεων.

9. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν την ανάληψη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων:

- εξετάζοντας, με στόχο τη μείωσή τους, τυχόν εμπόδια, ειδικά στα συστήματα φόρων και κοινωνικής ασφάλισης, σε σχέση με τη μετάβαση στην αυτοαπασχόληση και την ίδρυση μικρών επιχειρήσεων,
- προωθώντας την εκπαίδευση για το επιχειρηματικό πνεύμα και την αυτοαπασχόληση, συγκεκριμένες βοηθητικές υπηρεσίες καθώς και την κατάρτιση για επιχειρηματίες και για υποψηφίους επιχειρηματίες,
- καταπολεμώντας τη λαθραία εργασία και ενθαρρύνοντας τη μετατροπή της εργασίας αυτής σε κανονική απασχόληση, κάνοντας χρήση όλων των δυνατών μέσων δράσης, όπως κανονιστικά μέτρα, κίνητρα και μεταρρύθμιση του συστήματος φόρων και παροχών σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους.

Νέες ευκαιρίες απασχόλησης στην κοινωνία που βασίζεται στη γνώση και στις υπηρεσίες

Εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση επιθυμεί να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά την πρόκληση της απασχόλησης, πρέπει να εκμεταλλευτεί αποτελεσματικά όλες τις πιθανές πηγές θέσεων εργασίας και τις νέες τεχνολογίες. Οι καινοτόμες επιχειρήσεις πρέπει να υποστηριχθούν, επειδή μπορούν να συμβάλλουν σημαντικά στην κινητοποίηση του δυναμικού που ενέχει η κοινωνία με βάση τη γνώση για τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ιδιαίτερα στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υπάρχει σημαντικό δυναμικό θέσεων εργασίας και αύξησης της ποιότητας στην εργασία. Ο τομέας του περιβάλλοντος ειδικότερα ενδέχεται να προσφέρει σημαντικές δυνατότητες που να επιτρέπουν στους ανειδίκευτους να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, ενώ υπάρχει επίσης δυναμικό για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων μέσω της ταχύτερης εισαγωγής της σύγχρονης περιβαλλοντικής τεχνολογίας. Για τον σκοπό αυτό:

10. Τα κράτη μέλη θα άρουν τους φραγμούς στον τομέα παροχής υπηρεσιών και θα αναπτύξουν τις συνθήκες πλαίσιο για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικών απασχόλησης στο σύνολο του τομέα για τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας. Ειδικότερα, θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες απασχόλησης της κοινωνίας της γνώσης και του τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος.

Τοπική και περιφερειακή δράση για την απασχόληση

Όλοι οι συντελεστές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικών εταίρων, πρέπει να κινητοποιηθούν για την υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση με τον εντοπισμό των δυνατοτήτων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο και την ενίσχυση της συνεργασίας προς τον σκοπό αυτό.

11. Τα κράτη μέλη:

- λαμβάνουν υπόψη, εφόσον ενδείκνυται, στη συνολική πολιτική τους για την απασχόληση, την παράμετρο της περιφερειακής ανάπτυξης,
- ενθαρρύνουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές στην ανάπτυξη στρατηγικών για την απασχόληση έτσι ώστε να επιτευχθεί η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων για δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, και προωθούν, προς τον σκοπό αυτόν, εταιρικές σχέσεις με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς καθώς και με τους εκπροσώπους της πολιτικής κοινωνίας,
- προωθούν μέτρα για τη βελτίωση της ανταγωνιστικής ανάπτυξης και της ικανότητας της κοινωνικής οικονομίας για τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας και την ενίσχυση της ποιότητάς τους, ειδικότερα την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σχετιζόμενων με τις ανάγκες που δεν έχουν ικανοποιηθεί ακόμη από την αγορά και εξετάζουν τα τυχόν εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα μέτρα αυτά με στόχο τη μείωσή τους,
- ενισχύουν το ρόλο των δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης σε όλα τα επίπεδα για τον εντοπισμό τοπικών ευκαιριών απασχόλησης και τη βελτίωση της λειτουργίας των τοπικών αγορών εργασίας.

Φορολογικές μεταρρυθμίσεις για την απασχόληση και την κατάρτιση

Είναι σημαντικό να πραγματοποιηθεί ενδελεχής εξέταση του αντίκτυπου στην απασχόληση των φορολογικών επιβαρύνσεων και να καταστούν τα φορολογικά συστήματα πιο φιλικά προς την απασχόληση αντιστρέφοντας τη μακροχρόνια τάση προς υψηλότερους φόρους και υψηλότερο κόστος εργασίας. Στις φορολογικές μεταρρυθμίσεις πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ανάγκη να αυξηθούν οι επιχειρήσεις, οι δημόσιες αρχές και τα ίδια τα άτομα τις επενδύσεις στο ανθρώπινο δυναμικό ενόψει του μακροπρόθεσμου αντίκτυπου στην απασχόληση και στην ανταγωνιστικότητα.

12. Κάθε κράτος μέλος:

- καθορίζει ένα στόχο, αν χρειάζεται και λαμβάνοντας υπόψη το σημερινό του επίπεδο, για τη σταδιακή μείωση των γενικών φορολογικών επιβαρύνσεων και, όπου χρειάζεται, καθορίζει ένα στόχο για τη σταδιακή μείωση της φορολογικής πίεσης τόσο στο κόστος εργασίας όσο και στο μη μισθολογικό κόστος εργασίας, ιδίως για τους ανειδίκευτους και χαμηλόμισθους εργαζόμενους. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις δεν θα πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο τα δημόσια οικονομικά ή τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας,
- παρέχει κίνητρα και αίρει τα φορολογικά εμπόδια για την επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό,
- εξετάζει κατά πόσο είναι πρακτική και μελετά τις επιλογές για τη χρήση εναλλακτικών πηγών φορολογικού εισοδήματος, π.χ. ενέργεια και ρυπογόνες εκπομπές, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από τις φορολογικές μεταρρυθμίσεις σχετικά με το περιβάλλον σε ορισμένα κράτη μέλη.

III. ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥΣ

Οι ευκαιρίες που προσφέρει η οικονομία με βάση τη γνώση και η προοπτική για ένα βελτιωμένο επίπεδο και ποιότητα απασχόλησης απαιτούν τη συνεπή προσαρμογή της οργάνωσης εργασίας και τη συμβολή στην υλοποίηση των στρατηγικών διά βίου μάθησης από όλους τους συντελεστές, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων, για να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των εργαζόμενων και των εργοδοτών.

Εκσυγχρονισμός της οργάνωσης της εργασίας

Για την προώθηση του εκσυγχρονισμού της οργάνωσης της εργασίας και των μορφών εργασίας, που, μεταξύ άλλων, συμβάλλουν σε βελτιώσεις όσον αφορά την ποιότητα στην εργασία, πρέπει να αναπτυχθούν ισχυρές εταιρικές σχέσεις σε όλα τα κατάλληλα επίπεδα (ευρωπαϊκό, εθνικό, κλαδικό, τοπικό και επιχειρησιακό επίπεδο).

13. Οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται:

- να διαπραγματευτούν και να εφαρμόσουν συμφωνίες σε όλα τα κατάλληλα επίπεδα για τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης της εργασίας, συμπεριλαμβανομένων και των ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας με στόχο να καταστούν οι επιχειρήσεις παραγωγικές και ανταγωνιστικές, να επιτευχθεί η απαιτούμενη ισορροπία μεταξύ ευελιξίας και ασφάλειας και να αυξηθεί η ποιότητα των θέσεων εργασίας. Τα θέματα που πρέπει να καλυφθούν μπορούν, παραδείγματος χάριν, να συμπεριλαμβάνουν την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών, νέες μορφές εργασίας και ζητήματα ωραρίου εργασίας, όπως είναι η μέτρηση του ωραρίου εργασίας σε ετήσια βάση, η μείωση των ωρών εργασίας, η μείωση των υπερωριών, η ανάπτυξη της μερικής απασχόλησης και η πρόσβαση στη διακοπή της σταδιοδρομίας και συναφή θέματα ασφάλειας στην εργασία και
- στο πλαίσιο της διαδικασίας του Λουξεμβούργου, να υποβάλλουν ετησίως έκθεση σχετικά με τις πτυχές εκσυγχρονισμού της οργάνωσης της εργασίας που καλύπτονται από τις διαπραγματεύσεις καθώς και σχετικά με την πρόοδο εφαρμογής τους καθώς και τον αντίκτυπο τους στην απασχόληση και στη λειτουργία της αγοράς εργασίας.

14. Τα κράτη μέλη, στα πλαίσια εταιρικής σχέσης με τους κοινωνικούς εταίρους όπου ενδείκνυται, ή βασιζόμενα σε συμφωνίες με τους κοινωνικούς εταίρους,

- αναθεωρούν το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο και εξετάζουν τις προτάσεις για νέες διατάξεις και κίνητρα για να συμβάλουν στη μείωση των φραγμών για την απασχόληση, να διευκολυνθεί η εισαγωγή της σύγχρονης οργάνωσης εργασίας και να βοηθηθεί η αγορά εργασίας να προσαρμοστεί στις διαρθρωτικές αλλαγές της οικονομίας,
- ταυτόχρονα, επειδή οι μορφές απασχόλησης καθίστανται συνεχώς πιο διαφορετικές, εξετάζουν τη δυνατότητα ενσωμάτωσης στην εθνική νομοθεσία πιο ευέλικτων μορφών συμβάσεων και εξασφαλίζουν ότι στους εργαζόμενους βάσει νέων ευέλικτων συμβάσεων παρέχεται επαρκής ασφάλεια και μεγαλύτερη επαγγελματική ανανώριση, ανάλογα με τις ανάγκες της επιχείρησης και τις φιλοδοξίες των εργαζομένων,

- επιδιώκουν την καλύτερη εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στο επίπεδο του χώρου εργασίας, επιταχύνοντας και ενισχύοντας την τήρηση των νομοθετικών διατάξεων, παρέχοντας καθοδήγηση στις επιχειρήσεις, ιδίως στις ΜΜΕ, ώστε να συμμορφώνονται με την υφιστάμενη νομοθεσία, βελτιώνοντας την κατάρτιση σχετικά με την υγεία και ασφάλεια στο χώρο εργασίας και προωθώντας τη θέσπιση μέτρων για τη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών σε παραδοσιακούς τομείς υψηλού κινδύνου.

Υποστήριξη της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων ως συστατικού στοιχείου της δια βίου μάθησης

Για την ανανέωση των δεξιοτήτων εντός των επιχειρήσεων ως βασικού συστατικού στοιχείου της δια βίου μάθησης:

15. Οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται, σε όλα τα σχετικά επίπεδα, να συνάπτουν τις δέουσες συμφωνίες για τη δια βίου μάθηση ώστε να διευκολύνεται η προσαρμοστικότητα και η καινοτομία, ιδιαίτερα στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για την παροχή της δυνατότητας σε κάθε εργαζόμενο να αποκτήσει τα βασικά εφόδια για την κοινωνία της πληροφορίας έως το 2003.

IV. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΓΙΑ ΑΝΔΡΕΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Η προσέγγιση της ένταξης της διάστασης του φύλου

Για να επιτευχθεί ο στόχος της ισότητας ευκαιριών και της αύξησης της απασχόλησης των γυναικών σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας, θα πρέπει να ενισχυθούν οι πολιτικές των κρατών μελών για την ισότητα των φύλων και να εξεταστούν όλες οι προϋποθέσεις που επηρεάζουν την απόφαση των γυναικών να εργαστούν.

Οι γυναίκες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα στην πρόσβαση στην απασχόληση, στη σταδιοδρομία, στις αμοιβές και στο συμβίβασμό της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή. Συνεπώς είναι σημαντικό, μεταξύ άλλων:

- να εξασφαλιστεί ότι οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας θα τεθούν στη διάθεση των γυναικών ανάλογα με το ποσοστό τους στην ανεργία,
- να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον αντίκτυπο των συστημάτων φόρων/παροχών στο θέμα της ισότητας των φύλων. Όταν διαπιστώνεται ότι τα συστήματα φόρων/παροχών θίγουν τη συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό, θα πρέπει να αναθεωρούνται,
- να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πραγματική εφαρμογή της αρχής της ίσης αμοιβής για την ίδια ή για ισάξια εργασία,
- να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες οι οποίες επιθυμούν να δημιουργήσουν νέα επιχείρηση ή να γίνουν αυτοαπασχολούμενες,
- να εξασφαλιστεί ότι οι γυναίκες είναι σε θέση να επωφελούνται θετικά από τις ευέλικτες μορφές οργάνωσης της εργασίας, εκουσίως και χωρίς απώλειες στην ποιότητα της θέσης εργασίας,
- να εξασφαλιστούν οι συνθήκες για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των γυναικών στη δια βίου μάθηση και, ιδίως, στην κατάρτιση στις τεχνολογίες των πληροφοριών.

16. Συνεπώς, τα κράτη μέλη ακολουθούν μια προσέγγιση ένταξης της διάστασης του φύλου για την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών στα πλαίσια και των τεσσάρων αξόνων:

- αναπτύσσοντας και ενισχύοντας τα συστήματα παροχής συμβουλών με φορείς για την ισότητα των φύλων,
- εφαρμόζοντας τις διαδικασίες για την αξιολόγηση του αντίκτυπου όσον αφορά την ισότητα των φύλων στο πλαίσιο κάθε κατευθυντήριας γραμμής,
- αναπτύσσοντας δείκτες για την αποτίμηση της προόδου στο θέμα της ισότητας των φύλων για κάθε κατευθυντήρια γραμμή.

Για τη σωστή αξιολόγηση της προόδου, τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν τα κατάλληλα συστήματα και διαδικασίες για τη συλλογή των δεδομένων και να εξασφαλίζουν την κατανομή των στατιστικών απασχόλησης ανάλογα με το φύλο.

Αντιμετώπιση της ψαλίδας μεταξύ των φύλων

Τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να εξετάσουν την ανισορροπία που επικρατεί στο ζήτημα της εκπροσώπησης των γυναικών και ανδρών σε ορισμένους οικονομικούς τομείς και επαγγέλματα, καθώς και στη βελτίωση των ευκαιριών σταδιοδρομίας των γυναικών.

17. Τα κράτη μέλη μαζί με τους κοινωνικούς εταίρους, όπου χρειάζεται:

- εντείνουν τις προσπάθειές τους για τη μείωση της ψαλίδας στα ποσοστά ανεργίας μεταξύ γυναικών και ανδρών με την ενεργό υποστήριξη της αυξανόμενης απασχόλησης των γυναικών και εξετάζουν τον καθορισμό εθνικών στόχων σύμφωνα με τους στόχους που ετέθησαν με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας,
- λαμβάνουν μέτρα για να επιτευχθεί η ισορροπημένη εκπροσώπηση γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς και τα επαγγέλματα,
- υιοθετούν μια πολύπλευρη στρατηγική προκειμένου να επιτύχουν την ισότητα των αμοιβών τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα και εξετάζουν τον καθορισμό στόχων για την αντιμετώπιση της ψαλίδας των αμοιβών. Η στρατηγική αυτή μπορεί να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την εξέταση της κατάταξης των θέσεων εργασίας και των συστημάτων των αμοιβών για την εξάλειψη των προκαταλήψεων των φύλων, τη βελτίωση των συστημάτων στατιστικής και παρακολούθησης και την ευαισθητοποίηση και τη διαφάνεια όσον αφορά την ψαλίδα των αμοιβών των δύο φύλων·
- εξετάζουν την αυξημένη χρήση μέτρων για την επαγγελματική πρόοδο των γυναικών ώστε να μειωθεί η ψαλίδα των φύλων.

Συνδυασμός του επαγγελματικού και του οικογενειακού βίου

Οι πολιτικές για τη διακοπή της σταδιοδρομίας, τη γονική άδεια και την εργασία με μειωμένο ωράριο καθώς και οι ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας που εξυπηρετούν τα συμφέροντα τόσο των εργοδοτών όσο και των εργαζομένων είναι ιδιαίτερα σημαντικές για τις γυναίκες και τους άνδρες. Η εφαρμογή των διαφόρων οδηγιών και των συμφωνιών των κοινωνικών εταίρων στον τομέα αυτό, θα πρέπει να επιταχυνθεί και να παρακολουθείται τακτικά. Πρέπει να υπάρχει η δέουσα παροχή ποιοτικά καλής φροντίδας για τα παιδιά και άλλα εξαρτώμενα άτομα για την υποστήριξη της εισόδου και της συνεχούς συμμετοχής των γυναικών και ανδρών στην αγορά εργασίας. Η ίση κατανομή των οικογενειακών βαρών είναι σημαντική. Τα άτομα που επιστρέφουν στην αγορά εργασίας μετά από απουσία ενδέχεται επίσης να έχουν παρωχημένες δεξιότητες και να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην πρόσβασή τους στην κατάρτιση. Η επανένταξη των γυναικών και των ανδρών στην αγορά εργασίας ύστερα από απουσία πρέπει να διευκολύνεται. Προκειμένου να ενισχυθεί η ισότητα ευκαιριών:

18. Τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι:

- σχεδιάζουν, εφαρμόζουν και προωθούν πολιτικές φιλικές προς την οικογένεια, συμπεριλαμβάνοντας οικονομικά προσιτές, προσπελάσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες φροντίδας των παιδιών και άλλων εξαρτωμένων ατόμων καθώς και συστήματα γονικής και άλλων ειδών άδειας,
- εξετάζουν τον καθορισμό εθνικών στόχων, ανάλογα με την εθνική τους κατάσταση, για την ανάπτυξη της υποδομής παροχής φροντίδας, στα παιδιά και στα εξαρτώμενα άτομα,
- δίνουν ειδική προσοχή στις γυναίκες και τους άνδρες που σκοπεύουν να επιστρέψουν στο αμειβόμενο εργατικό δυναμικό μετά από απουσία και, προς τον σκοπό αυτό, εξετάζουν τα μέσα της βαθμιαίας εξάλειψης των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα άτομα αυτά κατά την επιστροφή τους.